

ULUSAL YETERLİLİK

15UY0235-5

**GÖRME ENGELLİLER YÖNELİM VE
BAĞIMSIZ HAREKET
EĞİTMENİ**

SEVİYE 5

REVİZYON NO: 00

TADİL NO: 01

MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU

Ankara, 2015

ÖNSÖZ

Görme Engelliler Yönelim ve Bağımsız Hareket Eğitmeni (Seviye 5) Ulusal Yeterliliği 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu ile anılan Kanun uyarınca çıkartılan “Mesleki Yeterlilik, Sınav ve Belgelendirme Yönetmeliği” hükümlerine göre hazırlanmıştır.

Yeterlilik taslağı, 24/03/2014 tarihinde imzalanan işbirliği protokolü ile görevlendirilen Türkiye Beyazay Derneği ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanmıştır. Hazırlanan taslak hakkında sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınmış ve görüşler değerlendirilerek taslak üzerinde gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Nihai taslak MYK Sağlık ve sosyal Hizmetler Sektör Komitesi tarafından incelenip değerlendirildikten ve Komitenin uygun görüşü alındıktan sonra, MYK Yönetim Kurulunun 07/10/2015 tarih ve 2015/50 sayılı kararı ile onaylanarak Ulusal Yeterlilik Çerçevesine (UYÇ) yerleştirilmesine karar verilmiştir.

Görme Engelliler Yönelim ve Bağımsız Hareket Eğitmeni (Seviye 5) Ulusal Yeterliliği Başkanlık Makamı'nın 20.05.2020 tarih ve 1570 sayılı kararı ile tadil edilmiştir.

Yeterliliğin hazırlanması, görüş bildirilmesi, incelenmesi ve doğrulanmasında katkı sağlayan kişi, kurum ve kuruluşlara görüş ve katkıları için teşekkür eder, yararlanabilecek tüm tarafların bilgisine sunarız.

Mesleki Yeterlilik Kurumu

GİRİŞ

Ulusal yeterliliğin hazırlanmasında, sektör komitelerinde incelenmesinde ve MYK Yönetim Kurulu tarafından onaylanarak yürürlüğe konulmasında temel ölçütler Mesleki Yeterlilik, Sınav ve Belgelendirme Yönetmeliğinde belirlenmiştir.

Ulusal yeterlilikler aşağıdaki unsurları içermektedir;

- a)Yeterliliğin adı ve seviyesi,
- b)Yeterliliğin amacı,
- c)Yeterliliğe kaynak teşkil eden meslek standardı, meslek standardı birimleri/görevleri veya yeterlilik birimleri,
- ç)Yeterlilik sınavına giriş için aranan şartlar,
- d)Yeterlilik birimleri bazında öğrenme çıktıları ve başarımlar ölçütleri,
- e)Yeterliliğin kazanılmasında uygulanacak ölçme, değerlendirme ve değerlendirici ölçütleri
- f)Yeterlilik belgesinin geçerlilik süresi, yenilenme şartları, belge sahibinin gözetimine ilişkin şartlar,
- g)Yeterliliği geliştiren kurum/kuruluş ve doğrulayan Sektör Komitesi.

Ulusal yeterlilikler ulusal meslek standartları ve/veya uluslararası meslek standartları esas alınarak oluşturulur.

Ulusal yeterlilikler;

- Örgün ve yaygın eğitim ve öğretim kurumları,
- Yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşları,
- Kuruma yetkilendirme ön başvurusunda bulunmuş kuruluşlar,
- Ulusal meslek standardı hazırlamış kuruluşlar,
- Meslek kuruluşları ile bunların müşterek çalışmasıyla oluşturulur.

15UY0235-5 / GÖRME ENGELLİLER YÖNELİM VE BAĞIMSIZ HAREKET EĞİTMENİ ULUSAL YETERLİLİĞİ

1	YETERLİLİĞİN ADI	Görme Engelliler Yönelim ve Bağımsız Hareket Eğitmeni
2	REFERANS KODU	15UY0235-5
3	SEVİYE	5
4	ULUSLARARASI SINIFLANDIRMADAKİ YERİ	ISCO 08: 3412
5	TÜR	-
6	KREDİ DEĞERİ	-
7	A)YAYIN TARİHİ	07/10/2015
	B)REVİZYON/TADİL NO	Rev. No: 00 Tadil No: 01
	C)REVİZYON/TADİL TARİHİ	01 No'lu Tadil 20/05/2020-1570
8	AMAÇ	Görme Engelliler Yönelim ve Bağımsız Hareket Eğitmeninin sahip olması gereken bilgi, beceri ve yetkinlikleri tanımlayarak, bu alanda belge sahibi olmak isteyen adayların geçerli ve güvenilir bir belge ile mesleki yeterliliğini kanıtlamasına olanak vermek amacıyla hazırlanmıştır. Bu yeterlilikle; toplam kalite artırılarak, işletme ve kurumlara nitelikli personel arzı ve alan çalışmalarının eğitim almış, nitelik kazandırılmış kişiler tarafından yürütülmesi sağlanmış olacaktır. Bu yeterliliğin diğer bir amacı da; eğitim sistemine, sınav ve belgelendirme kuruluşlarına referans ve kaynak oluşturmaktır. Böylece bu mesleği yapmak isteyen kişilere, mesleğe ilişkin eğitim ihtiyacı konusunda rehberlik edilecektir.
9	YETERLİLİĞE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDART(LAR)I	Görme Engelliler Yönelim ve Bağımsız Hareket Eğitmeni (Seviye 5) Ulusal Meslek Standardı - 13UMS0331-5
10	YETERLİLİK SINAVINA GİRİŞ ŞART(LAR)I	-
11	YETERLİLİĞİN YAPISI	
11-a) Zorunlu Birimler		
		15UY0235/A1 Eğitim Öncesi Öğretim Planını Oluşturma ve Mesleki Gelişim Faaliyetleri 15UY0235/A2 Yönelim Becerilerini Öğretme 15UY0235/A3 Bağımsız Hareket Becerilerini Öğretme 15UY0235/A4 Rota Öğretme
11-b) Seçmeli Birimler		
		-

11-c) Birimlerin Gruplandırılma Alternatifleri ve İlave Öğrenme Çıktıları		
Adayın mesleki yeterlilik belgesi alabilmesi için zorunlu yeterlilik birimlerinin tamamından başarılı olması gerekmektedir.		
12	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
Görme Engelliler Yönelim ve Bağımsız Hareket Eğitmeni (Seviye 5) Mesleki Yeterlilik Belgesini elde etmek isteyen adaylar birimlerde tanımlanan sınavlara tabi tutulur. Adayların mesleki yeterlilik belgesini alabilmeleri için birimlerde tanımlanan sınavlardan başarılı olma şartı vardır.		
Yeterlilik birimlerindeki teorik ve performansa dayalı sınavlar, her bir birim için ayrı ayrı yapılabileceği gibi birlikte de yapılabilir. Ancak her birimin değerlendirmesi bağımsız yapılmalıdır.		
Yeterlilik birimlerinin geçerlilik süresi, birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır. Yeterlilik birimlerinin birleştirilerek bir yeterliliğin elde edilebilmesi için tüm birimlerin geçerliliğini koruyor olması gerekmektedir.		
13	BELGE GEÇERLİLİK SÜRESİ	Görme Engelliler Yönelim ve Bağımsız Hareket Eğitmeni (Seviye 5) mesleki yeterlilik belgesinin geçerlilik süresi 5 yıldır.
14	GÖZETİM SIKLIĞI	-
15	BELGE YENİLEMEDE UYGULANACAK ÖLÇME-DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ	Beş (5) yıllık geçerlilik süresinin sonunda belge sahibinin performansı aşağıda tanımlanan yöntemlerden en az biri kullanılarak değerlendirmeye tabi tutulur; a) 5 yıl belge geçerlilik süresi içerisinde toplamda en az iki yıl veya son altı ay boyunca ilgili alanda çalıştığını gösteren kayıtları (hizmet dökümü, referans yazısı/mektubu, sözleşme, fatura, portfolyo, vb.) sunmak, b) Yeterlilik kapsamında yer alan yeterlilik birimleri için tanımlanan uygulama sınavlarına katılmak. Değerlendirme sonucu olumlu olan adayların belge geçerlilik süreleri 5 yıl daha uzatılır.
16	YETERLİLİĞİ GELİŞTİREN KURULUŞ(LAR)	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü ve Türkiye Beyazay Derneği
17	YETERLİLİĞİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Sağlık ve Sosyal Hizmetler Sektör Komitesi
18	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ VE SAYISI	07/10/2015- 2015/50

**15UY0235-5 /A1 EĞİTİM ÖNCESİ ÖĞRETİM PLANINI OLUŞTURMA ve MESLEKİ GELİŞİM
FAALİYETLERİ YETERLİLİK BİRİMİ**

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	Eğitim Öncesi Öğretim Planını Oluşturma ve Mesleki Gelişim Faaliyetleri
2	REFERANS KODU	15UY0235-5/A1
3	SEVİYE	5
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A)YAYIN TARİHİ	07/10/2015
	B)REVİZYON/TADİL NO	Rev. No: 00 Tadil No: 01
	C)REVİZYON/TADİL TARİHİ	01 No'lu Tadil 20/05/2020-1570
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	Görme Engelliler Yönelim ve Bağımsız Hareket Eğitmeni (Seviye 5) Ulusal Meslek Standardı - 13UMS0331-5
7	ÖĞRENME ÇIKTILARI	<u>Öğrenme Çıktısı 1: Görme engelli birey (GEB)'in eğitim gereksinimlerine göre öğrenim sürecinin nasıl planlanacağını açıklar.</u> Başarım Ölçütleri: 1.1: GEB ile nasıl bir iletişim kurması gerektiğini açık bir şekilde tanımlar. 1.2: GEB'in kişisel ve sağlık durumuna ilişkin bilgileri eksiksiz alma yöntemlerini belirtir. 1.3: GEB'in becerilerindeki performansı değerlendirme sürecini doğru bir şekilde açıklar. 1.4: Performans değerlendirmesiyle GEB'in tespit edilen eğitim gereksinimlerini tamamlayacak öğrenim süreci için öğretim planı oluşturma yöntemlerini doğru bir şekilde açıklar. <u>Öğrenme Çıktısı 2: Mesleki gelişim için gerçekleştirmesi gereken faaliyetleri tanımlar.</u> Başarım Ölçütleri: 2.1: Bireysel mesleki gelişim konusunda yapacağı çalışmaları açıklar. 2.2: Yardımcı elemanlar ve diğer çalışanlarla mesleki bilgi ve deneyimlerini nasıl paylaşabileceğini açıklar. 2.3: Mesleği ile ilgili yasal düzenlemeleri ve güncel gelişimleri nasıl takip edeceğini açıklar. 2.4: Verdiği eğitimin kalite standartlarına göre kayıt altına alınması sürecini açıklar.
8	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
8 a) Teorik Sınav		
Teorik sınav için aşağıda tanımlanan yöntemlerden biri adaylara uygulanmalıdır.		
(T1) Çoktan Seçmeli Sınav: Adayın teorik bilgisini ölçmek üzere, A1 yeterlilik birimi için çoktan seçmeli sorularla teorik sınav yapılır. A1 birimine yönelik teorik sınav Ek A1-2'de yer alan "Bilgiler" kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Sınav soruları, bu birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini (Ek A1-2) ölçmelidir.		

Çoktan seçmeli sorularla yapılacak teorik sınavda adaylara en az 20 soruluk 5 seçenekli çoktan seçmeli ve her biri eşit puan değerinde yazılı sınav uygulanmalıdır. Sınavda yanlış cevaplandırılan sorulardan herhangi bir puan indirim yapılmaz. Sınavda adaylara her soru için ortalama 1-1,5 dakika zaman verilir. Sınav yazılı olarak yapılabileceği gibi, bilgisayarlı ortamda da yapılabilir. Sınavda soruların en az % 80'ine doğru yanıt veren aday başarılı sayılır. Sınavlar kapalı kaynak usulünde gerçekleştirilir.

(T2) Açık Uçlu Sınav: Adayın teorik bilgisini ölçmek üzere, A1 yeterlilik birimi için açık uçlu sorularla teorik sınav yapılır. A1 birimine yönelik teorik sınav Ek A1-2'de yer alan "Bilgiler" kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Sınav soruları, bu birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini (Ek A1-2) ölçmelidir.

Açık uçlu sorularla yapılacak teorik sınavda adaylara seviyeye uygun belirlenmiş açık uçlu en az 3 sorunun kullanıldığı yazılı sınav uygulanır. T2 sınavı için adaylara ölçüt, soru içeriği ve seviye dikkate alınarak belirlenmiş sürede zaman verilir. Sınav yazılı olarak yapılabileceği gibi, bilgisayarlı ortamda da yapılabilir. Adayın, T2 teorik sınavından başarı sağlaması için sınavın genelinden asgari 100 üzerinden en az 80 puan alması gereklidir. Sınavlar kapalı kaynak usulünde gerçekleştirilir.

8 b) Performansa Dayalı Sınav

Bu birimde performansa dayalı sınav yapılmayacaktır.

8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar

Adayın söz konusu birimden başarılı sayılması için T1 veya T2 sınavlarından birinden başarılı olması gerekir. Yeterlilik biriminin geçerlilik süresi birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır.

9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü ve Türkiye Beyazay Derneği
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Sağlık ve Sosyal Hizmetler Sektör Komitesi
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ ve SAYISI	07/10/2015-2015/50

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK A1-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

Adayın sınavda başarılı olması için, aşağıda belirtilen eğitim içeriğine sahip mesleki eğitimi tamamlaması tavsiye edilir.

Eğitim İçeriği:

1. Etkili İletişim Teknikleri
2. Beden Dili
3. Performans Değerlendirme
4. Eğitim İhtiyaç Analizi
5. İş Planlaması
6. Yönetim ve Organizasyon
7. Etkili Zaman Yönetimi
8. Meslekle İlgili Temel Kavramlar, Kodlar, Terimler
9. Temel Çalışma Mevzuatı
10. Kişisel ve Mesleki Gelişim
11. Meslek Etiği

12. Diğer Meslek Elemanları ile Koordinasyon
13. Mesleğin Uygulandığı Çalışma Koşulları ve İş Yasası Hakkında Temel Bilgi
14. Kayıt, Raporlama ve Arşivleme Faaliyetleri
15. Öğretim Öncesi Performans Düzeyi Belirleme
16. Öğretim Öncesi Amaç Yazımı

EK A1-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi

a) BİLGİLER

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.1	GEB ile iletişim kurmaya yönelik uygulamaları gerekçeleri ile açıklar.	B.1.1	1.1	T1/T2
BG.2	GEB'in kişisel ve sağlık durumuna ilişkin bilgileri gözlem sonuçları ile karşılaştırarak Bilgi Formu'na kayıt etme sürecini açıklar.	B.1.2 B.1.3	1.2	T1/T2
BG.3	GEB'in ihtiyaç duyduğu eğitim gereksinimlerini belirleyebilmek için Performans Kontrol Listesi kullanarak, GEB'in performansındaki eksikliklerin nasıl yapıldığını ve tespitinin nasıl değerlendirildiğini açıklar.	B.2.1 B.2.2 B.2.3	1.3	T1/T2
BG.4	Performans değerlendirme sonuçlarına göre, GEB'in öncelikli eğitim gereksinimlerini, birbiri ardından sıralama oluşturacak şekilde nasıl düzenleneceğini açıklar.	B.3.1	1.4	T1/T2
BG.5	Kazandırılacak becerilerin, uzun ve kısa dönemli öğretimsel amaçlarını öğretim yöntemlerini de dikkate alarak tanımlar.	B.3.2	1.3 1.4	T1/T2
BG.6	Belirlenen amaçlar doğrultusunda öğretim süreçleri ile ilgili işlerin içeriğine göre süreç akışını açıklar.	B.3.3	1.3 1.4	T1/T2
BG.7	Tespit ettiği mesleki ihtiyaçları çerçevesinde düzenlenen eğitim programlarına nasıl katılım sağlayacağını açıklar.	H.1.1 H.1.2 H.1.3	2.1	T1/T2
BG.8	Meslek ve sektördeki yenilikleri (araç-gereç, donanım, yeni yöntem, yeni sistem gibi teknolojik gelişmeleri) hangi yollarla güncel olarak izleyeceğini açıklar.	H.1.4	2.1	T1/T2
BG.9	Bilgi ve deneyimlerini birlikte çalıştığı kişilere bilgilendirme ve eğitimler ile nasıl aktarabileceğini açıklar.	H.2.1 H.2.2	2.2	T1/T2
BG.10	Mesleği ile ilgili yasal düzenleme ve yenilikleri takip ederek uygulamalarında gerekli güncellemeleri nasıl yapacağını açıklar.	A.7.1	2.3	T1/T2
BG.11	Mesleği ile ilgili yerine getirmesi beklenen etkinliklerin yasal mevzuata, kalite sistemlerine uygunluklarını ifade eder.	A.6.1 A.6.2 A.7.2	2.3	T1/T2
BG.12	Verdiği eğitime ilişkin yetkili kurum/ kuruluş tarafından talep edilen belgelerin nasıl hazırlanacağını, kayıtların nasıl tutulacağını açıklar.	A.5.1 A.5.2 A.5.3	2.4	T1/T2

15UY0235-5 /A2 YÖNELİM BECERİLERİNİ ÖĞRETME YETERLİLİK BİRİMİ

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	Yönelim Becerilerini Öğretme
2	REFERANS KODU	15UY0235-5/A2
3	SEVİYE	5
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A)YAYIN TARİHİ	07/10/2015
	B)REVİZYON/TADİL NO	Rev. No: 00 Tadil No: 01
	C)REVİZYON/TADİL TARİHİ	01 No'lu Tadil 20/05/2020-1570
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	
Görme Engelliler Yönelim ve Bağımsız Hareket Eğitmeni (Seviye 5) Ulusal Meslek Standardı - 13UMS0331-5		
7	ÖĞRENME ÇIKTILARI	
<u>Öğrenme Çıktısı 1: Eğitim öncesi ön hazırlıkları yapar.</u> Başarım Ölçütleri: 1.1: Eğitim öncesi öğrenim süreci için gerekli olan ön hazırlık işlemlerini eksiksiz gerçekleştirir. 1.2: Eğitim alanını İSG ve kalite gerekliliklerine uygun olarak düzenler. 1.3: Vereceği eğitimleri kalite standartlarına uyacak şekilde planlar. <u>Öğrenme Çıktısı 2: Eğitim verdiği ortamda İSG, çevre koruma ve acil durum ile ilgili kurallara uyar.</u> Başarım Ölçütleri: 2.1: Eğitim verdiği ortamda iş sağlığı ve güvenliği kurallarını uygular. 2.2: Eğitim verdiği ortamda uyması gereken çevre koruma kurallarını açıklar. 2.3: Eğitim verdiği ortamda acil durum prosedürlerini uygular. <u>Öğrenme Çıktısı 3: GEB'e öğretim planına göre gereksinimi olan yönelim becerilerini kazandırır.</u> Başarım Ölçütleri: 3.1: GEB'e farklı ortam ve koşullardaki ipuçlarını kullanmayı öğretir. 3.2: GEB'e farklı ortam ve koşullardaki işaretleri kullanmayı öğretir. 3.3: GEB'e farklı ortam ve koşullardaki numaralandırma sistemini öğretir. 3.4: GEB'e farklı ortam ve koşullarda karşılaşacağı değişkenler için ölçme becerisini kazandırır. 3.5: GEB'e farklı ortam ve koşullarda yön tayini yapabilmeyi öğretir. 3.6: Eğitim sonrası öğretim sonu değerlendirmesini yapar.		
8	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
8 a) Teorik Sınav		
Teorik sınav için aşağıda tanımlanan yöntemlerden biri adaylara uygulanmalıdır.		

(T1) Çoktan Seçmeli Sınav: Adayın teorik bilgisini ölçmek üzere, A2 yeterlilik birimi için çoktan seçmeli sorularla teorik sınav yapılır. A2 birimine yönelik teorik sınav Ek A2-2’de yer alan “Bilgiler” kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Sınav soruları, bu birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini (Ek A2-2) ölçmelidir.

Çoktan seçmeli sorularla yapılacak teorik sınavda adaylara en az 25 soruluk 5 seçenekli çoktan seçmeli ve her biri eşit puan değerinde yazılı sınav uygulanmalıdır. Sınavda yanlış cevaplandırılan sorulardan herhangi bir puan indirim yapılmaz. Sınavda adaylara her soru için ortalama 1-1,5 dakika zaman verilir. Sınav yazılı olarak yapılabileceği gibi, bilgisayarlı ortamda da yapılabilir. Sınavda soruların en az %80’ine doğru yanıt veren aday başarılı sayılır. Sınavlar kapalı kaynak usulünde gerçekleştirilir.

(T2) Açık Uçlu Sınav: Adayın teorik bilgisini ölçmek üzere, A2 yeterlilik birimi için açık uçlu sorularla teorik sınav yapılır. A2 birimine yönelik teorik sınav Ek A2-2’de yer alan “Bilgiler” kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Sınav soruları, bu birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini (Ek A2-2) ölçmelidir.

Açık uçlu sorularla yapılacak teorik sınavda adaylara seviyeye uygun belirlenmiş açık uçlu en az 3 sorunun kullanıldığı yazılı sınav uygulanır. T2 sınavı için adaylara ölçüt, soru içeriği ve seviye dikkate alınarak belirlenmiş sürede zaman verilir. Sınav yazılı olarak yapılabileceği gibi, bilgisayarlı ortamda da yapılabilir. Adayın, T2 teorik sınavından başarı sağlaması için sınavın genelinden asgari 100 üzerinden en az 80 puan alması gereklidir. Sınavlar kapalı kaynak usulünde gerçekleştirilir.

8 b) Performansa Dayalı Sınav

P1: A2 birimine yönelik performansa dayalı sınav Ek A2-2’de yer alan “Beceri ve Yetkinlikler” kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlikler kontrol listesinde aday tarafından başarılması zorunlu kritik adımlar belirlenir. Adayın, performans sınavından başarı sağlaması için kritik adımların tamamından başarılı performans göstermek koşuluyla sınavın genelinden asgari % 80 başarı göstermesi gerekir. Performansa dayalı sınavın süresi gerçek uygulama şartlarındaki süreye karşılık gelmelidir. Performansa dayalı sınav gerçek veya sanal ortamda (bilgisayar ortamında yazılım, program, animasyon, simülasyon vb.) örnek olay senaryosu oluşturularak gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlik ifadelerinin (Ek A2-2) tamamı performansa dayalı sınav ile ölçülmelidir.

8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar

Birim için öngörülen sınavların geçerlilik süresi sınavın başarıldığı tarihten itibaren 1 yıldır. Birimin elde edilebilmesi için başarılı sınav tarihleri arasındaki süre farkı bir yılı geçemez.

Adayın performansa dayalı sınava katılım sağlayabilmesi için teorik sınavdan başarı göstermesi gerekmektedir.

Yeterlilik birimlerinin geçerlilik süresi birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır.

Adayın kendi ve diğer kişilerin can güvenliğini tehlikeye sokacak bir davranış göstermesi halinde sınava son verilir.

9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü ve Türkiye Beyazay Derneği
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Sağlık ve Sosyal Hizmetler Sektör Komitesi
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ ve SAYISI	07/10/2015-2015/50

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK A2-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

Adayın sınavda başarılı olması için, aşağıda belirtilen eğitim içeriğine sahip mesleki eğitimi tamamlaması tavsiye edilir.

Eğitim İçeriği:

1. İş Organizasyonu
 - 1.1. Çalışma Alanının Hazırlanması
 - 1.2. Çalışma Alanının Düzenlenmesi
 - 1.3. İş Planlaması
2. İş Sağlığı ve Güvenliği ve Acil Durum Uygulamaları
 - 2.1. İş Sağlığı ve Güvenliği İle İlgili Mesleğin Gerektirdiği Yasal Mevzuat
 - 2.2. İş Sağlığı ve Güvenliği Talimatları
 - 2.3. Kişisel Koruyucu Donanımlar
 - 2.4. İSG Uyarı Sembol ve İşaretlerinin Anlamları
 - 2.5. İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları
 - 2.6. Acil ve Olağan Dışı Durum ve Olaylar
 - 2.7. İş Sağlığı ve Güvenliği Mevzuatı Gereğince Acil Durumlarda Alınacak Önlemler
 - 2.8. Temel İlk Yardım-Acil Müdahale Bilgisi
3. Çevre Koruma ve Kalite
 - 3.1. Meslekle İlgili Çevre Koruma Mevzuatı
 - 3.2. Çevre Koruma Önlemleri
 - 3.3. Atıkların (ambalaj, pil vb.) Ayrıştırılması ve Toplanması
 - 3.4. Doğal Kaynakların Verimli Kullanımı
 - 3.5. İşletme Kaynaklarının Verimliliğini Sağlama
 - 3.6. Mesleğiyle İlgili Kalite Gereklilikleri
4. Yönelim Becerileri Öğretimi
 - 4.1. Yönelim Becerilerinin Önkoşulların Öğretimi
 - 4.2. Yönelim Becerilerine İlişkin Öğretim Süreci Hazırlama
 - 4.3. Teknolojinin Yönelim Becerilerinde Kullanımı

EK A2-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi

a) BİLGİLER

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.1	GEB'e uygulanacak öğretim planına göre eğitim ortamı düzenlemesi için yapacağı işlemleri listeler.	B.4.1	1.1	T1/T2
BG.2	GEB'e öğretilecek becerilerin amaçlarını, gerekçeleriyle birlikte açıklar.	B.4.2	1.1	T1/T2
BG.3	Eğitim verilecek mekânda iş sağlığı ve güvenliği kurallarını tanımlar.	A.3.1 A.3.2	2.1	T1/T2
BG.4	Eğitim verdiği mekânda kaynakların tüketiminde tasarruf etmek için nelere dikkat edilmesi gerektiğini açıklar.	A.4.1 A.4.2	2.2	T1/T2
BG.5	Eğitim verdiği mekânda dönüştürülebilen malzemelere yönelik gerçekleştireceği faaliyeti açıklar.	A.3.2	2.2	T1/T2
BG.6	Eğitim verdiği mekânda karşılaşılabileceği tehlikeli durumları sıralar.	A.2.1 A.2.4	2.3	T1/T2

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.7	Acil durumlarda izleyeceği yöntemleri açıklar.	A.2.1 A.2.4	2.3	T1/T2
BG.8	GEB'in gereksinim duyduğu duyuşsal becerileri kazanmasına yönelik öğretim yöntemlerini açıklar.	C.1.1	3.1	T1/T2
BG.9	Bina içi ve bina dışı (çevresel) nesnelerin, kavramsal ve bilişsel süreçlerin öğretimini açıklar.	C.1.2 C.1.3	3.1	T1/T2
BG.10	Bina içi ve bina dışı ortamlarda ses vb. uyarıların maskelendiğı durumlarla ilgili örneklemler verir ve çözümlerini açıklar.	C.1.4	3.1	T1/T2
BG.11	İşaretlerin ne olduğunu, nasıl kullanıldığını, sabit olup olmadığını ve özelliklerini açıklar.	C.2.2 C.2.3	3.2	T1/T2
BG.12	Bina içi ve bina dışı numaralandırma sistematiğini GEB'e nasıl öğreteceğini açıklar.	C.3.1 C.3.2 C.3.3 C.3.4 C.3.5	3.3	T1/T2
BG.13	GEB'in bağımsız hareket ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde nasıl ölçüm (mesafe, hız, yükseklik vb.) yapabileceğini açıklar.	C.4.1	3.4	T1/T2
BG.14	Bina içinde ve bina dışında GEB'in yön tayini yapabilmesi için verilecek eğitimin temel unsurlarını ifade eder.	C.5.1 C.5.2 C.5.3	3.5	T1/T2
BG.15	Yönelim becerileri kazanılması amacıyla verdiği eğitimin öğretim sonu değerlendirmesini nasıl yapacağını belirtir.	C.2.4 C.3.4	3.6	T1/T2

b) BECERİ VE YETKİNLİKLER

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BY.1	Eğitime başlamadan önce kullanacağı materyalleri israfı yol açmayacak şekilde hazır hale getirir.	A.4.1 B.4.1	1.1	P1
BY.2	Eğitime başlamadan önce eğitim yapılacak mekânı İSG talimatlarına uygun hazırlar.	A.1.1 A.1.2 A.1.3 A.1.4	1.1 1.2	P1
BY.3	Eğitime başlamadan önce eğitim yapılacak mekânı kalite standartlarına uygun hazırlar.	A.6.1 A.6.2 B.4.1	1.1 1.2	P1
BY.4	Performans değerlendirme sonuçlarına göre öncelikli gereksinimleri dikey ve yatay sıralama oluşturacak şekilde düzenler	B.3.1	1.3	P1
BY.5	Kazandırılacak becerilerin, uzun dönemli, kısa dönemli ve öğretimsel amaçlarını öğretim yöntemlerini dikkate alarak belirler.	B.3.2	1.3	P1
BY.6	Belirlenen amaçlar doğrultusunda öğretim süreçlerini hazırlayarak planlama yapar.	B.3.3	1.3	P1

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BY.7	Eğitim verdiği ortamdaki uygulamalar sırasında İSG kurallarına uygun davranır.*	A.1.2 A.1.3	2.1	P1
BY.8	Eğitim verdiği görme engelli bireyin İSG kurallarına uygun davranması için gerekli yönlendirmeleri yapar.*	A.1.4	2.1	P1
BY.9	Eğitime özel acil durum kural ve yöntemlerine göre gerekli önlemleri alır.	A.2.1 A.2.2 A.2.3 A.2.4	2.3	P1
BY.10	GEB'in bina içi ve bina dışı ortamlarda çevresel kavramları ayırt etme becerisini kazanmasına yönelik bilişsel süreçlerin öğretimini yapar.*	C.1.3	3.1	P1
BY.11	Arama tekniklerinin; edinim, akıcılık ve genelleme aşamalarını içeren öğretim süreçlerinin eğitimini GEB'e verir.*	C.2.1	3.2	P1
BY.12	Bina içi numaralandırma sistemi öğretimi için hazırladığı kabartma kroki ya da plan üzerinde GEB'e numaralama sistemini açıklar.	C.3.2 C.3.3	3.3	P1
BY.13	Bina dışı numaralama sistemlerinin öğretimini yapar.*	C.3.5	3.3	P1
BY.14	GEB'e bağımsız hareket ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde ölçüm yapmayı (mesafe, hız, yükseklik vb.) öğretir.*	C.4.1	3.4	P1
BY.15	GEB'in edindiği ölçme becerilerin farklı ortamlarda genelleyebilmesini sağlar.	C.4.2	3.4	P1
BY.16	GEB'e bina içi ve bina dışı pusula yönlerinin yerleşimini öğretir.	C.5.2 C.5.3 C.5.4	3.5	P1
BY.17	Farklı ortam ve koşullarda GEB'in etkili ve güvenli hareket etmesini sağlamak için kabartma/sesli pusula, navigasyon sistemi ve benzeri teknolojik cihazların kullanımıyla yön tayini becerilerinin gelişimini sağlar.*	C.5.1 C.5.3 C.5.4	3.5	P1

(*): Kritik adımları ifade eder.

15UY0235-5 /A3 BAĞIMSIZ HAREKET BECERİLERİNİ ÖĞRETME YETERLİLİK BİRİMİ

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	Bağımsız Hareket Becerilerini Öğretme
2	REFERANS KODU	15UY0235-5/A3
3	SEVİYE	5
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A)YAYIN TARİHİ	07/10/2015
	B)REVİZYON/TADİL NO	Rev. No: 00 Tadil No: 01
	C)REVİZYON/TADİL TARİHİ	01 No'lu Tadil 20/05/2020-1570
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	
Görme Engelliler Yönelim ve Bağımsız Hareket Eğitmeni (Seviye 5) Ulusal Meslek Standardı - 13UMS0331-5		
7	ÖĞRENME ÇIKTILARI	
<u>Öğrenme Çıktısı 1: Eğitim öncesi ön hazırlıkları yapar.</u> Başarım Ölçütleri: 1.1: Eğitim öncesi öğrenim süreci için gerekli olan ön hazırlık işlemlerini eksiksiz gerçekleştirir. 1.2: Eğitim alanını İSG ve kalite gerekliliklerine uygun olarak düzenler. 1.3: Vereceği eğitimleri kalite standartlarına uyacak şekilde planlar. <u>Öğrenme Çıktısı 2: Eğitim verdiği ortamda İSG, çevre koruma ve acil durum ile ilgili kurallara uyar.</u> Başarım Ölçütleri: 2.1: Eğitim verdiği ortamda iş sağlığı ve güvenliği kurallarını uygular. 2.2: Eğitim verdiği ortamda uyması gereken çevre koruma kurallarını açıklar. 2.3: Eğitim verdiği ortamda acil durum prosedürlerini uygular. <u>Öğrenme Çıktısı 3: GEB'e rehberli/rehbersiz-bastonsuz güvenli hareket için temel becerileri kazandırır.</u> Başarım Ölçütleri: 3.1: Eliyle duvar/nesne takibi yaparak güvenli şekilde yürümeyi öğretir. 3.2: Korunma tekniklerini kullanarak bağımsız hareket edebilme becerisini kazandırır. 3.3: Rehberlik edecek kişilerle uygun iletişim kurma yöntemlerini öğretir. 3.4: Farklı ortam ve koşulda rehberle birlikte güvenli bir biçimde hareket etme becerisini GEB'e kazandırır. <u>Öğrenme Çıktısı 4: GEB'e temel baston tekniklerini kullanarak bağımsız hareket etme becerisi kazandırır.</u> Başarım Ölçütleri: 4.1: Rehberli\rehbersiz temel baston kullanım tekniklerini kullanarak bağımsız hareket becerisini GEB'e kazandırır. 4.2: GEB'in eğitim sonrası kazandığı temel baston tekniklerini kullanarak bağımsız hareket etme becerisini farklı ortam ve koşullarda uygulayabilmesi için gerekli öğrenim süreçlerini gerçekleştirir.		

8	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
8 a) Teorik Sınav		
Teorik sınav için aşağıda tanımlanan yöntemlerden biri adaylara uygulanmalıdır.		
(T1) Çoktan Seçmeli Sınav: Adayın teorik bilgisini ölçmek üzere, A3 yeterlilik birimi için çoktan seçmeli sorularla teorik sınav yapılır. A3 birimine yönelik teorik sınav Ek A3-2’de yer alan “Bilgiler” kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Sınav soruları, bu birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini (Ek A3-2) ölçmelidir.		
Çoktan seçmeli sorularla yapılacak teorik sınavda adaylara en az 30 soruluk 5 seçenekli çoktan seçmeli ve her biri eşit puan değerinde yazılı sınav uygulanmalıdır. Sınavda yanlış cevaplandırılan sorulardan herhangi bir puan indirim yapılmaz. Sınavda adaylara her soru için ortalama 1-1,5 dakika zaman verilir. Sınav yazılı olarak yapılabileceği gibi, bilgisayarlı ortamda da yapılabilir. Sınavda soruların en az %80’ine doğru yanıt veren aday başarılı sayılır. Sınavlar kapalı kaynak usulünde gerçekleştirilir.		
(T2) Açık Uçlu Sınav: Adayın teorik bilgisini ölçmek üzere, A3 yeterlilik birimi için açık uçlu sorularla teorik sınav yapılır. A3 birimine yönelik teorik sınav Ek A3-2’de yer alan “Bilgiler” kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Sınav soruları, bu birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini (Ek A3-2) ölçmelidir.		
Açık uçlu sorularla yapılacak teorik sınavda adaylara seviyeye uygun belirlenmiş açık uçlu en az 6 sorunun kullanıldığı yazılı sınav uygulanır. T2 sınavı için adaylara ölçüt, soru içeriği ve seviye dikkate alınarak belirlenmiş sürede zaman verilir. Sınav yazılı olarak yapılabileceği gibi, bilgisayarlı ortamda da yapılabilir. Adayın, T2 teorik sınavından başarı sağlaması için sınavın genelinden asgari 100 üzerinden en az 80 puan alması gereklidir. Sınavlar kapalı kaynak usulünde gerçekleştirilir.		
8 b) Performansa Dayalı Sınav		
P1: A3 birimine yönelik performansa dayalı sınav Ek A3-2’de yer alan “Beceri ve Yetkinlikler” kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlikler kontrol listesinde aday tarafından başarılması zorunlu kritik adımlar belirlenir. Adayın, performans sınavından başarı sağlaması için kritik adımların tamamından başarılı performans göstermek koşuluyla sınavın genelinden asgari % 80 başarı göstermesi gerekir. Performansa dayalı sınavın süresi gerçek uygulama şartlarındaki süreye karşılık gelmelidir. Performansa dayalı sınav gerçek veya sanal ortamda (bilgisayar ortamında yazılım, program, animasyon, simülasyon vb.) örnek olay senaryosu oluşturularak gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlik ifadelerinin (Ek A3-2) tamamı performansa dayalı sınav ile ölçülmelidir.		
8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar		
Birim için öngörülen sınavların geçerlilik süresi sınavın başarıldığı tarihten itibaren 1 yıldır. Birimin elde edilebilmesi için başarılı sınav tarihleri arasındaki süre farkı bir yılı geçemez.		
Adayın performansa dayalı sınava katılım sağlayabilmesi için teorik sınavdan başarı göstermesi gerekmektedir.		
Yeterlilik birimlerinin geçerlilik süresi birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır.		
Adayın kendi ve diğer kişilerin can güvenliğini tehlikeye sokacak bir davranış göstermesi halinde sınava son verilir.		
9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü ve Türkiye Beyazay Derneği

10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Sağlık ve Sosyal Hizmetler Sektör Komitesi
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ ve SAYISI	07/10/2015-2015/50

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK A3-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

Adayın sınavda başarılı olması için, aşağıda belirtilen eğitim içeriğine sahip mesleki eğitimi tamamlaması tavsiye edilir.

Eğitim İçeriği:

1. İş Organizasyonu
 - 1.1. Çalışma Alanının Hazırlanması
 - 1.2. Çalışma Alanının Düzenlenmesi
 - 1.3. İş Planlaması
2. İş Sağlığı ve Güvenliği ve Acil Durum Uygulamaları
 - 2.1. İş Sağlığı ve Güvenliği İle İlgili Mesleğin Gerektirdiği Yasal Mevzuat
 - 2.2. İş Sağlığı ve Güvenliği Talimatları
 - 2.3. Kişisel Koruyucu Donanımlar
 - 2.4. İSG Uyarı Sembol ve İşaretlerinin Anlamları
 - 2.5. İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları
 - 2.6. Acil ve Olağan Dışı Durum ve Olaylar
 - 2.7. İş Sağlığı ve Güvenliği Mevzuatı Gereğince Acil Durumlarda Alınacak Önlemler
 - 2.8. Temel İlk Yardım-Acil Müdahale Bilgisi
3. Çevre Koruma ve Kalite
 - 3.1. Meslekle İlgili Çevre Koruma Mevzuatı
 - 3.2. Çevre Koruma Önlemleri
 - 3.3. Atıkların (ambalaj, pil vb.) Ayrıştırılması ve Toplanması
 - 3.4. Doğal Kaynakların Verimli Kullanımı
 - 3.5. İşletme Kaynaklarının Verimliliğini Sağlama
 - 3.6. Mesleğiyle İlgili Kalite Gereklilikleri
4. Temel Bağımsız Hareket Becerileri Öğretimi
 - 4.1. Temel Bağımsız Hareket Becerilerinin Önkoşulların Öğretimi
 - 4.2. Temel Bağımsız Hareket Becerilerine İlişkin Öğretim Süreci Hazırlama
 - 4.3. Baston Becerilerinin Önkoşulların Öğretimi
 - 4.4. Baston Becerilerine İlişkin Öğretim Süreci Hazırlama

EK A3-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi

a) BİLGİLER

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.1	GEB'e uygulanacak öğretim planına göre eğitim ortamı düzenlemesi için yapacağı işlemleri listeler.	B.4.1	1.1	T1/T2
BG.2	GEB'e öğretilecek becerilerin amaçlarını, gerekçeleriyle birlikte açıklar.	B.4.2	1.1	T1/T2
BG.3	Eğitim verilecek mekânda iş sağlığı ve güvenliği kurallarını tanımlar.	A.3.1 A.3.2	2.1	T1/T2

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.4	Eğitim verdiği mekânda kaynakların tüketiminde tasarruf etmek için nelere dikkat edilmesi gerektiğini açıklar.	A.4.1 A.4.2	2.2	T1/T2
BG.5	Eğitim verdiği mekanda dönüştürülebilir malzemelere yönelik gerçekleştireceği faaliyeti açıklar.	A.3.2	2.2	T1/T2
BG.6	Eğitim verdiği mekanda karşılaşılabileceği tehlikeli durumları sıralar.	A.2.1 A.2.4	2.3	T1/T2
BG.7	Acil durumlarda izleyeceği yöntemleri açıklar.	A.2.1 A.2.4	2.3	T1/T2
BG.8	Elle duvar/nesne takibi yaparak yürümenin öğretim süreçlerini gerekçeleri ile açıklar.	D.1.1 D.1.2	3.1	T1/T2
BG.9	Hatalı takip durumlarında karşılaşılabileceği olumsuz durumları açıklar.	D.1.3	3.1	T1/T2
BG.10	Farklı duvar yapılarında (pürüzlü yüzey) gerçekleştirilecek elle duvar takibi uyarlamalarını örneklendirerek açıklar.	D.1.4	3.1	T1/T2
BG.11	Yüksek ve alçak kol korunma tekniğinin hatalı uygulanması halinde karşılaşılabileceği olumsuz durumları belirtir.	D.2.2	3.2	T1/T2
BG.12	GEB'in rehber yardımına ihtiyaç duyduğu durumlarda etrafındaki (deneyimsiz) kişilerden nasıl yardım talep etmesi gerektiğini farklı ortamlara genelleyecek şekilde ifade eder.	E.1.1	3.3	T1/T2
BG.13	GEB'in rehber yardımına ihtiyaç duymadığı durumlarda, kendisine yardım etmek isteyen kişilerin yardımını nasıl reddedeceğini ifade eder.	E.1.2	3.3	T1/T2
BG.14	GEB'in fiziksel yapısına uygun baston özelliklerini tanımlar.	F.1.1	4.1	T1/T2
BG.15	GEB'in bulunduğu farklı ortam ve koşullarda hangi baston tekniklerini kullanması gerektiğini açıklar.	F.1.4 F.2.2	4.2	T1/T2
BG.16	Bağımsız hareket için hissedilebilir yüzeyleri nasıl kullanabileceğini açıklar.	F.2.3	4.2	T1/T2

b) BECERİ VE YETKİNLİKLER

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BY.1	Eğitime başlamadan önce kullanacağı materyalleri israfa yol açmayacak şekilde hazır hale getirir.	A.4.1 B.4.1	1.1	P1
BY.2	Eğitime başlamadan önce eğitim yapılacak mekânı İSG talimatlarına uygun hazırlar.	A.1.1 A.1.2 A.1.3 A.1.4	1.1 1.2	P1
BY.3	Eğitime başlamadan önce eğitim yapılacak mekânı kalite standartlarına uygun hazırlar.	A.6.1 A.6.2 B.4.1	1.1 1.2	P1

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BY.4	Performans değerlendirme sonuçlarına göre öncelikli gereksinimleri dikey ve yatay sıralama oluşturacak şekilde düzenler.	B.3.1	1.3	P1
BY.5	Kazandırılacak becerilerin, uzun dönemli, kısa dönemli ve öğretimsel amaçlarını öğretim yöntemlerini dikkate alarak belirler.	B.3.2	1.3	P1
BY.6	Belirlenen amaçlar doğrultusunda öğretim süreçlerini hazırlayarak planlama yapar.	B.3.3	1.3	P1
BY.7	Eğitim verdiği ortamdaki uygulamalar sırasında İSG kurallarına uygun davranır.*	A.1.2 A.1.3	2.1	P1
BY.8	Eğitim verdiği görme engelli bireyin İSG kurallarına uygun davranması için gerekli yönlendirmeleri yapar.*	A.1.4	2.1	P1
BY.9	Eğitime özel acil durum kural ve yöntemlerine göre gerekli önlemleri alır.	A.2.1 A.2.2 A.2.3 A.2.4	2.3	P1
BY.10	GEB'e elle duvar/nesne takibi becerisini kazanımı sağlamak için öğretim sürecini; edinim, akıcılık ile farklı ortam ve materyallere (masa vb.) genelleyecek şekilde yürütür.	D.1.2	3.1	P1
BY.11	Farklı duvar yapılarında (pürüzlü yüzey) gerçekleştirilecek elle duvar takibi uyarlamalarını örneklendirerek öğretir.	D.1.4	3.1	P1
BY.12	GEB'e yüksek ve alçak kol korunma tekniği ile yürüme becerilerini edinim, akıcılık ve farklı ortamlarda genelleme yaptırarak kazandırır.	D.2.1	3.2	P1
BY.13	Rehberle yürüme pozisyonunu edinim düzeyinde öğretmek için akıcılık çalışmaları yapar.*	E.2.1 E.2.3	3.4	P1
BY.14	Hatalı tutuşun düzeltilmesini ve doğuracağı tehlikeleri örneklemelerle farklı ortam ve koşullara genelleyecek şekilde öğrenimini gerçekleştirir.*	E.2.2 E.2.4	3.4	P1
BY.15	Taraf değiştirme tekniğinin edinim, akıcılık ve genelleme aşamalarında öğretimlerini yapar.*	E.2.5	3.4	P1
BY.16	Rehberle yürüme pozisyonunda iken 90 derece ve 180 derece dönüş becerilerini uygulamalı olarak öğretir.	E.2.6	3.4	P1
BY.17	Rehberle birlikte oturacağı yeri bulma becerisini edinim, akıcılık ve farklı materyal ve ortamlarda genelleme uygulamaları yaparak öğretir.*	E.2.7	3.4	P1
BY.18	GEB'e rehberle yürüyüş sırasında karşılaşılan inme, çıkma, farklı kapılardan ve dar yerden geçme becerilerinin nasıl yapılacağını farklı ortam ve koşullarda genelleyecek şekilde öğretim sürecini gerçekleştirir.*	E.3.1 E.3.2	3.4	P1
BY.19	Çapraz ve sarkaç baston tekniklerinin edinim, akıcılık ve genelleme süreçlerinin öğretimini yapar.	F.1.2	4.1	P1
BY.20	Bastonla nesne inceleme becerisini edinim, akıcılık ve genellemeye götüreceği şekilde uygulatarak öğretir.*	F.1.3	4.1	P1
BY.21	Deneyimli ve deneyimsiz rehberle hareket ederken baston kullanma becerisinde uyarılama yapmayı öğretir.*	F.1.5	4.1	P1

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BY.22	GEB'e yürüyüş esnasında karşılaşılan inme, çıkma (merdiven vb.), farklı kapılardan (döner kapı vb.) geçme gibi mimari düzenlemelere ilişkin temel baston becerilerin nasıl uygulanacağını öğretir.*	F.2.1	4.2	P1
BY.23	GEB'e bulunduğu farklı ortam ve koşullarda hangi baston tekniklerini kullanması gerektiğini edinim, akıcılık ve genellemeye götüreceği şekilde uygulatarak öğretir.*	F.2.2	4.2	P1

(*): Kritik adımları ifade eder.

15UY0235-5 /A4 ROTA ÖĞRETME YETERLİLİK BİRİMİ

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	Rota Öğretme
2	REFERANS KODU	15UY0235-5/A4
3	SEVİYE	5
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A)YAYIN TARİHİ	07/10/2015
	B)REVİZYON/TADİL NO	Rev. No: 00 Tadil No: 01
	C)REVİZYON/TADİL TARİHİ	01 No'lu Tadil 20/05/2020-1570
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	
Görme Engelliler Yönelim ve Bağımsız Hareket Eğitmeni (Seviye 5) Ulusal Meslek Standardı - 13UMS0331-5		
7	ÖĞRENME ÇIKTILARI	
<u>Öğrenme Çıktısı 1: Eğitim öncesi ön hazırlıkları yapar.</u> Başarım Ölçütleri: 1.1: Eğitim öncesi öğrenim süreci için gerekli olan ön hazırlık işlemlerini eksiksiz gerçekleştirir. 1.2: Eğitim alanını İSG ve kalite gerekliliklerine uygun olarak düzenler. 1.3: Vereceği eğitimleri kalite standartlarına uyacak şekilde planlar. <u>Öğrenme Çıktısı 2: Eğitim verdiği ortamda İSG, çevre koruma ve acil durum ile ilgili kurallara uyar.</u> Başarım Ölçütleri: 2.1: Eğitim verdiği ortamda iş sağlığı ve güvenliği kurallarını uygular. 2.2: Eğitim verdiği ortamda uyması gereken çevre koruma kurallarını açıklar. 2.3: Eğitim verdiği ortamda acil durum prosedürlerini uygular. <u>Öğrenme Çıktısı 3: GEB'in bağımsız hareket eğitimi sonucunda edindiği yönelim ve bağımsız hareket becerilerini kullanarak, zihinsel harita oluşturmasını rota öğretimiyle sağlar.</u> Başarım Ölçütleri: 3.1: GEB'in farklı ortamlardaki gereksinimine uygun rota öğretimini yapar. 3.2: GEB'in farklı hava koşullarında güvenli bir şekilde bağımsız hareket etmesini sağlayacak eğitimi GEB'e verir. 3.3: GEB'in trafikte güvenli bir şekilde bağımsız hareket etmesini sağlayacak eğitimi GEB'e verir.		
8	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
8 a) Teorik Sınav		
Teorik sınav için aşağıda tanımlanan yöntemlerden biri adaylara uygulanmalıdır.		
(T1) Çoktan Seçmeli Sınav: Adayın teorik bilgisini ölçmek üzere, A4 yeterlilik birimi için çoktan seçmeli sorularla teorik sınav yapılır. A4 birimine yönelik teorik sınav Ek A4-2'de yer alan "Bilgiler" kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Sınav soruları, bu birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen tüm		

bilgi ifadelerini (Ek A4-2) ölçmelidir.
Çoktan seçmeli sorularla yapılacak teorik sınavda adaylara en az 20 soruluk 5 seçenekli çoktan seçmeli ve her biri eşit puan değerinde yazılı sınav uygulanmalıdır. Sınavda yanlış cevaplandırılan sorulardan herhangi bir puan indirim yapılmaz. Sınavda adaylara her soru için ortalama 1-1,5 dakika zaman verilir. Sınav yazılı olarak yapılabileceği gibi, bilgisayarlı ortamda da yapılabilir. Sınavda soruların en az %80'ine doğru yanıt veren aday başarılı sayılır. Sınavlar kapalı kaynak usulünde gerçekleştirilir.

(T2) Açık Uçlu Sınav: Adayın teorik bilgisini ölçmek üzere, A4 yeterlilik birimi için açık uçlu sorularla teorik sınav yapılır. A4 birimine yönelik teorik sınav Ek A4-2'de yer alan "Bilgiler" kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Sınav soruları, bu birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini (Ek A4-2) ölçmelidir.

Açık uçlu sorularla yapılacak teorik sınavda adaylara seviyeye uygun belirlenmiş açık uçlu en az 4 sorunun kullanıldığı yazılı sınav uygulanır. T2 sınavı için adaylara ölçüt, soru içeriği ve seviye dikkate alınarak belirlenmiş sürede zaman verilir. Sınav yazılı olarak yapılabileceği gibi, bilgisayarlı ortamda da yapılabilir. Adayın, T2 teorik sınavından başarı sağlaması için sınavın genelinden asgari 100 üzerinden en az 80 puan alması gereklidir. Sınavlar kapalı kaynak usulünde gerçekleştirilir.

8 b) Performansa Dayalı Sınav

P1: A4 birimine yönelik performansa dayalı sınav Ek A4-2'de yer alan "Beceri ve Yetkinlikler" kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlikler kontrol listesinde aday tarafından başarılması zorunlu kritik adımlar belirlenir. Adayın, performans sınavından başarı sağlaması için kritik adımların tamamından başarılı performans göstermek koşuluyla sınavın genelinden asgari % 80 başarı göstermesi gerekir. Performansa dayalı sınavın süresi gerçek uygulama şartlarındaki süreye karşılık gelmelidir. Performansa dayalı sınav gerçek veya sanal ortamda (bilgisayar ortamında yazılım, program, animasyon, simülasyon vb.) örnek olay senaryosu oluşturularak gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlik ifadelerinin (Ek A4-2) tamamı performansa dayalı sınav ile ölçülmelidir.

8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar

Birim için öngörülen sınavların geçerlilik süresi sınavın başarıldığı tarihten itibaren 1 yıldır. Birimin elde edilebilmesi için başarılı sınav tarihleri arasındaki süre farkı bir yılı geçemez.

Adayın performansa dayalı sınava katılım sağlayabilmesi için teorik sınavdan başarı göstermesi gerekmektedir.

Yeterlilik birimlerinin geçerlilik süresi birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır.

Adayın kendi ve diğer kişilerin can güvenliğini tehlikeye sokacak bir davranış göstermesi halinde sınava son verilir.

9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü ve Türkiye Beyazay Derneği
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Sağlık ve Sosyal Hizmetler Sektör Komitesi
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ ve SAYISI	07/10/2015-2015/50

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK A4-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

Adayın sınavda başarılı olması için, aşağıda belirtilen eğitim içeriğine sahip mesleki eğitimi tamamlaması tavsiye edilir.

Eğitim İçeriği:

1. İş Organizasyonu
 - 1.1. Çalışma Alanının Hazırlanması
 - 1.2. Çalışma Alanının Düzenlenmesi
 - 1.3. İş Planlaması
2. İş Sağlığı ve Güvenliği ve Acil Durum Uygulamaları
 - 2.1. İş Sağlığı ve Güvenliği İle İlgili Mesleğin Gerektirdiği Yasal Mevzuat
 - 2.2. İş Sağlığı ve Güvenliği Talimatları
 - 2.3. Kişisel Koruyucu Donanımlar
 - 2.4. İSG Uyarı Sembol ve İşaretlerinin Anlamları
 - 2.5. İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları
 - 2.6. Acil ve Olağan Dışı Durum ve Olaylar
 - 2.7. İş Sağlığı ve Güvenliği Mevzuatı Gereğince Acil Durumlarda Alınacak Önlemler
 - 2.8. Temel İlk Yardım-Acil Müdahale Bilgisi
3. Çevre Koruma ve Kalite
 - 3.1. Meslekle İlgili Çevre Koruma Mevzuatı
 - 3.2. Çevre Koruma Önlemleri
 - 3.3. Atıkların (ambalaj, pil vb.) Ayrıştırılması ve Toplanması
 - 3.4. Doğal Kaynakların Verimli Kullanımı
 - 3.5. İşletme Kaynaklarının Verimliliğini Sağlama
 - 3.6. Mesleğiyle İlgili Kalite Gereklilikleri
4. Rota Öğretimi
 - 4.1. Rota Öğretiminin Önkoşullarının Öğretimi
 - 4.2. Rota Öğretimine İlişkin Öğretim Süreci Hazırlama
 - 4.3. Farklı Hava Koşulları ve Trafikte Rota Eğitimi

EK A4-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi

a) BİLGİLER

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.1	GEB'e uygulanacak öğretim planına göre eğitim ortamı düzenlemesi için yapacağı işlemleri listeler.	B.4.1	1.1	T1/T2
BG.2	GEB'e öğretilecek becerilerin amaçlarını, gerekçeleriyle birlikte açıklar.	B.4.2	1.1	T1/T2
BG.3	Eğitim verilecek mekânda iş sağlığı ve güvenliği kurallarını tanımlar.	A.3.1 A.3.2	2.1	T1/T2
BG.4	Eğitim verdiği mekânda kaynakların tüketiminde tasarruf etmek için nelere dikkat edilmesi gerektiğini açıklar.	A.4.1 A.4.2	2.2	T1/T2
BG.5	Eğitim verdiği mekânda dönüştürülebilir malzemelere yönelik gerçekleştireceği faaliyeti açıklar.	A.3.2	2.2	T1/T2
BG.6	Eğitim verdiği mekânda karşılaşılabileceği tehlikeli durumları sıralar.	A.2.1 A.2.4	2.3	T1/T2

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.7	Acil durumlarda izleyeceği yöntemleri açıklar.	A.2.1 A.2.4	2.3	T1/T2
BG.8	Planlı gözlemler yaparak, GEB'in bulunduğu ortamdaki gereksinimleri doğrultusunda gideceği hedefe erişimde GEB'in izlemesi gereken güzergâha ait nasıl rota analizinin yapılacağını açıklar.	G.1.1 G.1.2	3.1	T1/T2
BG.9	GEB'e, adres ve yön tarifi yapıldığında, tarif edilen yönün GEB'in kendi yönüne göre olduğunun güvence altına nasıl alınabildiğini açıklar.	G.1.4	3.1	T1/T2
BG.10	GEB'in bağımsız hareket etmesini sağlayacak şekilde hava koşullarına uygun nasıl giyinmesi gerektiğini açıklar.	G.2.1	3.2	T1/T2
BG.11	Farklı hava koşullarına uygun baston kullanım ve güvenli yürüyüş tekniklerini açıklar.	G.2.2 G.2.3	3.2	T1/T2
BG.12	Taşıt, kavşak, üst geçit, alt geçit, yaya geçidi, trafik işaret cihazı gibi trafik örüntüleriyle ilgili kavramları ve güvenli kullanımlarının GEB'e nasıl öğretilabileceğini açıklar.	G.3.1	3.3	T1/T2
BG.13	Trafikte işitme eğitimi (izleme; taşıtları, cadde türlerini ayırt etme vb.) çalışmalarının nasıl yapılacağını ifade eder.	G.3.2	3.3	T1/T2
BG.14	Trafikte bağımsız hareket ederken, karşılaşılabilecek muhtemel trafik kazalarına karşın korunabilme yöntemlerini örneklendirir.	G.3.5	3.3	T1/T2

b) BECERİ VE YETKİNLİKLER

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BY.1	Eğitime başlamadan önce kullanacağı materyalleri israfa yol açmayacak şekilde hazır hale getirir.	A.4.1 B.4.1	1.1	P1
BY.2	Eğitime başlamadan önce eğitim yapılacak mekânı İSG talimatlarına uygun hazırlar.	A.1.1 A.1.2 A.1.3 A.1.4	1.1 1.2	P1
BY.3	Eğitime başlamadan önce eğitim yapılacak mekânı kalite standartlarına uygun hazırlar.	A.6.1 A.6.2 B.4.1	1.1 1.2	P1
BY.4	Performans değerlendirme sonuçlarına göre öncelikli gereksinimleri dikey ve yatay sıralama oluşturacak şekilde düzenler.	B.3.1	1.3	P1
BY.5	Kazandırılacak becerilerin, uzun dönemli, kısa dönemli ve öğretimsel amaçlarını öğretim yöntemlerini dikkate alarak belirler.	B.3.2	1.3	P1
BY.6	Belirlenen amaçlar doğrultusunda öğretim süreçlerini hazırlayarak planlama yapar.	B.3.3	1.3	P1
BY.7	Eğitim verdiği ortamdaki uygulamalar sırasında İSG kurallarına uygun davranır.*	A.1.2 A.1.3	2.1	P1

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BY.8	Eğitim verdiği görme engelli bireyin İSG kurallarına uygun davranması için gerekli yönlendirmeleri yapar.*	A.1.4	2.1	P1
BY.9	Eğitime özel acil durum kural ve yöntemlerine göre gerekli önlemleri alır.	A.2.1 A.2.2 A.2.3 A.2.4	2.3	P1
BY.10	Rota analizini kullanarak kişisel güvenliğini sağlayacak şekilde hedefe ulaşması için GEB'e edinim, akıcılık ve genelleme aşamalarına yönelik öğretim yapar.*	G.1.3	3.1	P1
BY.11	GEB'in farklı ortamlarla ilgili bilgi sahibi olması için kabartma harita ya da plan üzerinde açıklama yapar.	G.1.5	3.1	P1
BY.12	Taşıtları kullanma becerisine ilişkin edinim, akıcılık ve genelleme aşamalarına yönelik öğretim yapar.*	G.3.3	3.3	P1
BY.13	Farklı yapıdaki caddelerden, kavşaklardan ve trafik ışıkları olmayan caddelerden güvenli geçişi öğretir.*	G.3.4	3.3	P1

(*): Kritik adımları ifade eder.

YETERLİLİK EKLERİ

EK 1: Yeterlilik Birimleri

15UY0235-5/A1 Eğitim Öncesi Öğretim Planını Oluşturma ve Mesleki Gelişim Faaliyetleri
15UY0235-5/A2 Yönelim Becerilerini Öğretme
15UY0235-5/A3 Bağımsız Hareket Becerilerini Öğretme
15UY0235-5/A4 Rota Öğretme

EK 2: Terimler, Simgeler ve Kısaltmalar

180 DERECE DÖNÜŞ: Tam ters yöne dönüşün gerçekleştirildiği tekniği,

90 DERECE DÖNÜŞ: Sağ ya da sol tarafa (yanlara) dönüşü,

AKICILIK: Edinim aşamasında öğretilen beceriyi, bireyin daha kısa sürede gerçekleştirebilmesi için yapılan çalışmaları,

ALÇAK KOL KORUNMA TEKNİĞİ: Vücudun alt kısmını korumayı sağlayacak şekilde kolun vücuda çapraz uzatıldığı tekniği,

ARAMA TEKNİKLERİ: Nesnelerin konumunu anlamayı ve sistemli olarak arama yapılmasını sağlayan teknikleri,

BİLİŞSEL SÜREÇ ÖĞRETİMİ: Algılama, analiz, seçme, planlama ve uygulama aşamalarının öğretim sürecini,

BF: Bilgi Formu

BİLGİ FORMU: Görme engelli bireyin, kişisel bilgileri (eğitim, iletişim vb.) ile sağlık durumuyla ilgili bilgilerinin gözlem ve belgelere (raporlara) göre belirlenip kayıt edildiği formları,

ÇEVRESEL KAVRAMLAR: Çevreyi tanımayı kolaylaştıran, nesnelere, trafik örüntüleri, mimari düzenlemeleri içeren kavramları,

DENEYİMLİ REHBER: Görme engelli bireye nasıl rehberlik edeceğini/yönlendirmeyi bilen rehberi,

DENEYİMSİZ REHBER: Görme engelli bireye rehberlik yapmamış/bireyi nasıl yönlendireceğini bilmeyen rehberi,

DİKEY VE YATAY SIRALAMA: Birbirinin ardından (dikey) ve aynı zamanlarda öğretilebilecek becerilerin sıralanmasını,

DOKUNMALI/KABARTMA PUSULA: Braille rakamlardan oluşturulmuş pusulayı,

DUYUSAL BECERİSİ: Duyuların kullanımını sağlamak için yapılacak ayırt etme etkinliklerini,

EDİNİM: Beceri öğretilirken ipuçlarının sistemli olarak geri çekildiği ve bireyin bağımsızlığa ulaştırıldığı öğretim sürecini,

ELLE NESNE TAKİBİ: Düz çizgi boyunca hareket etmeyi kolaylaştıran izleme becerisini,

FARKLI ORTAM VE KOŞULLAR: Edinim aşamasında öğretilen beceriyi başka ortamlara (bina içinde ışık düzenlemeleri, ıslak zemin vb.) mimari/çevresel düzenlemelere genelleyebilmesi için yapılan çalışmalarda kullanılan ortamları ve koşulları,

GEB: Görme Engelli Bireyi,

GENELLEME: Edinim ve akıcılık aşamalarından sonra, becerilerin başka ortamlara genellenmesi sürecini,

GÖRME ENGELLİ BİREY: Görme gücünün kısmen ya da tamamen kaybından dolayı özel eğitim ve destek eğitim hizmetlerine ihtiyaç duyan bireyi,

HİSSEDİLEBİLİR YÜZEY: Kılavuz çizgiler ile tehlikelere karşı uyarıcı kubbeli yüzeylerden oluşan, hedefe kadar düz ve güvenli şekilde hareket etmeyi kolaylaştıran, az görenler için kontrast renklerde yapılmış yüzeyleri,

İPUCU: Duyuları etkileyen ve öğrenciye pozisyonu ya da yönelme çizgisine ilişkin bilgi veren, işitsel, koklamaya dayalı, dokunsal, görsel (renk, parlaklık, zıtlığı içerir) ya da kinestetik herhangi bir uyarıcı,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

İŞARET: Kolayca tanınan, sürekli, bilinen, çevrede sabit yerleşimi olan herhangi bir nesne, ses, koku, ısı ya da dokunsal bilgi kaynağını,

KABARTMA KROKİ: Bina içinde ya da dışındaki düzenlemelerin anlaşılmasını sağlamak amacıyla kullanılan dokunsal krokiyi,

KISA DÖNEMLİ AMAÇ: Öğrencinin var olan performans düzeyi ile uzun dönemli amaç arasında kalan ve daha kısa sürede gerçekleştirilen alt amaçları,

KONTROL LİSTESİ: Görme engelli bireyin yönelim ve bağımsız hareketle ilgili sahip olduğu bilgi ve becerilerini tespit ederek, ihtiyaçlarını belirlemeye yarayan sorulardan oluşan formu,

KORUNMA TEKNİKLERİ: Görme engelli bireyin vücudunun alt ve üst kısmını korumaya yarayan teknikleri (yüksek kol ve alçak kol korunma teknikleri),

NUMARALAMA SİSTEMİ: Odaların ve bina numaralarının düzenlenmesini/ sistemleştirilmesini,

ÖĞRETİM PLANI: Görme engelli bireye beceriyi öğretim yapmak amacıyla ipuçlarının sistemli olarak geri çekildiği planları,

ÖĞRETİMSEL AMAÇ: Görme engelli bireyin performans düzeyi dikkate alınarak, öğretim yöntemlerine göre her bir beceri basamağı ile ilgili düzenlenen amaçları,

ÖLÇME BECERİLERİ: Bir objenin, boşluğun verilen bir ölçme ünitesi kullanılarak, tam ya da yaklaşık boyutlarının öğrenilmesini içeren becerileri,

ÖP: Öğretim Planı

PERFORMANS DEĞERLENDİRME: Görme engelli bireyin performans alım yöntemlerine göre yönelim ve bağımsız hareket becerileriyle ilgili performans düzeyini belirleme sürecini,

PERFORMANS KONTROL LİSTESİ: Görme engelli bireyin; duyuşsal algılarıyla, yönelim ve bağımsız hareket becerilerindeki performansının belirlenip işaretlendiği formları,

PKL: Performans Kontrol Listesini,

HATALI TUTUŐLAR: Rehberin ya da görme engelli bireyin omuzdan, belden tutmasını ya da kol kola girmelerini, görme engelli bireyin önde olduğu hatalı tutma pozisyonlarını,

REHBERLE YÜRÜME: Görme engelli bireyin rehberin dirseğinin dört parmak yukarisından tutarak, görme engelli bireyin kolunun üst kısmını vücuduna birleştirerek rehberin yarım adım arkasında yürüdüğu ve hareketlerinden geri bildirim almayı sağlayan beceriyi,

ROTA: Görme engelli kişinin, yönelim ve bağımsız hareket becerilerini kullanarak, bulunduğu yerden ulaşacağı hedefe kadar izleyeceği yolu,

TARAF DEĞİŞTİRME TEKNİĞİ: Görme engelli kişinin rehberin diğer kolunu tutma tekniğini,

UYARANLARIN MASKELENMESİ: Seslerin, dokunsal uyarıların algılanmasını engelleyen durumları,

UYGUN İLETİŞİM: Eğitmenin görme engelli bireyle iletişim becerilerini kullanarak iletişim kurmasını, görme engelli bireyin de çevredeki gören kişilerden yardım isteme ya da reddetme gibi durumlarda iletişim becerilerini kullanmasını,

UZUN DÖNEMLİ AMAÇ: Bireyin performans düzeyi belirlendikten sonra, beceriyi bağımsız olarak yapar hale getirmeyi,

YETERLİLİK DOSYASI: Yönelim ve bağımsız hareket eğitmeninin yeterliliğini değerlendirmek amacıyla oluőturulacak yazılı ve görsel materyallerin yer aldığı dosyayı,

YÖNELİM: Görme yetersizliği olan kişinin görme, işitme, kinestetik, koklama duyuşlarını kullanarak pozisyonunu ve çevresindeki diğer önemli nesnelere iliőkilerini belirleme sürecini,

YÜKSEK KOL KORUNMA TEKNİĞİ: Açık alan geğerken ya da tehlikeli yerlerde vücudun üst kısmını koruyacak şekilde kolun uygun pozisyonda tutulduğu tekniği,

ZİHİNSEL HARİTA: Dokunsal haritalardan da yararlanılarak, uzaysal boşlukta gezmeyi öğrendikçe zihinde şekillenmeyi sürdüren haritaları

ifade eder.

EK 3: Meslekte Yatay ve Dikey İlerleme Yolları

-

EK 4: Değerlendirici Ölçütleri

Görme Engelliler Yönelim ve Bağımsız Hareket Eğitmeni (Seviye 5) Ulusal Yeterliliğine dair değerlendirme süreçlerinde görev alacak değerlendiriciler aşağıdaki özelliklerden en az birine sahip olmalıdır:

- Mesleğini fiili olarak en az 7 yıl icra etmiş olmak,
- Görme engelliler yönelim ve bağımsız hareket eğitmenliği alanında en az 5 yıl eğitmen olarak çalışmış olmak,
- Meslekle ilgili en az 5 yıl öğretim üyesi / öğretim görevlisi olarak çalışmış olmak,

Yukarıdaki özelliklerden en az birine sahip olan ve ölçme ve değerlendirme sürecinde görev alacak değerlendiricilere; sınav ve belgelendirme kuruluşları tarafından mesleki yeterlilik sistemi, kişinin görev alacağı ulusal yeterlilik(ler), ilgili uluslar arası/ulusal meslek standart(lar)ı, ölçme- değerlendirme ve ölçme-değerlendirmede kalite güvencesi ve İSG konularında eğitim sağlanmalıdır.